

Länstyrelsen
Örebro län

Ernst Witter

Direkt: 010-2248 444

ernst.witter@lansstyrelsen.se

YTTRANDE

2015-10-19

Dnr: 501-4755-2015

Er Dnr: M2015/2406/R

Miljö- och energidepartementet

m.registrator@regeringskansliet.se

Kopia: lina.oskarsson@regeringskansliet

Yttrande över Naturvårdsverkets förslag till underlag för genomförande av EU-förordning om invasiva främmande arter

Länstyrelsen har tagit del av Naturvårdsverkets förslag till underlag för genomförande av EU-förordning om invasiva främmande arter (IASF). Länstyrelsen i Örebro län välkomnar förslaget eftersom den ger möjlighet till ökad tydlighet i ansvarsfördelningen mellan myndigheter och ger goda förutsättningar för ett effektivt arbete med bekämpning av invasiva främmande arter (IAS).

Länstyrelsen ser också positivt på förslaget till sanktioner och förslaget till framtagande av en svensk förordning för invasiva främmande arter.

Länstyrelsen noterar dock att det i praktiken mycket sällan går att utpeka någon som avsiktligt eller genom oaktsamhet introducerar IAS. Detta innebär att det troligtvis i många fall inte går att tillämpa principen om kostnadstäckning och principen att förorenaren betalar. Frågan om finansiering av de resurser som krävs för efterlevnaden av IASF (som inte ingår i Naturvårdsverket underlag) sträcker sig därför vidare än kostnaderna för administrativa åtgärder som t ex ett upprättande och genomförande av ett övervaknings- och kontrollsystem. Även kostnaderna för utrotnings- och begränsningsåtgärder samt för eventuellt återställande av ekosystem kommer troligtvis i många fall att ligga hos ansvariga myndigheter. Länstyrelsen vill därför betona vikten av att en heltäckande kostnads- och konsekvensanalys utförs i ett tidigt skede i arbetet med IASF. I denna analys ska även ekonomiska konsekvenser för berörda näringar som t ex yrkesfisket ingå.

Länstyrelsen stödjer förslagen att:

- Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten anmäls till kommissionen som behöriga myndigheter för tillämpningen av IASF.
- Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten får samordnande ansvar inom sina respektive sakområden, dvs. den terrestra respektive den akvatiska naturvården.
- Som huvudregel Länstyrelserna får tillsynsansvar för att följa upp förordningens bestämmelser och de regler som följer av den, samt att Länstyrelserna får det operativa ansvaret.

Länsstyrelsen stödjer i princip också förslaget att det vid framtagande av handlingsplaner för IAS kan bestämmas om någon annan myndighet än länsstyrelserna ska vara ansvariga för tillsyn och/eller åtgärder. Länsstyrelsen stödjer också förslaget att Länsstyrelserna ska kunna överlåta genomförande av åtgärder och det operativa tillsynsansvaret till relevanta aktörer härunder till kommunerna.

Länsstyrelsen vill dock poängtera att det behöver förtydligas under vilka förutsättningar annan myndighet än Länsstyrelserna ska vara ansvarig, samt under vilka förutsättningar Länsstyrelserna ska kunna överlåta ansvar till ”relevanta aktörer”. Det behöver förtydligas vilka dessa relevanta aktörer är och vilka skyldigheter de har att ta emot ett från Länsstyrelserna delegerat ansvar.

Om Länsstyrelserna får det operativa ansvaret och tillsynsansvaret för att följa upp förordningens bestämmelser är det viktigt att samråd sker med Länsstyrelserna när föreskrifter, handlingsplan och vägledning mm i dessa områden upprättas. Länsstyrelsen vill därför att det ska framgå i underlaget att Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten ska ha samråd med Länsstyrelserna i följande områden:

- Art 7.2 Föreskrifter och vägledning om åtgärder
- Art 10 Nödåtgärder – föreskrifter
- Art 12.1 Upprätta en förteckning för IAS av medlemsstatsbetydelse
- Art 13.1, 2, 5 Upprätta och genomföra handlingsplan för spridningsvägar av IAS
- Art 14.1 Etablera övervakningssystem
- Art 18.1 Beslut om att inte utrota en art av unionsbetydelse
- Art 18.4 Utforma föreskrifter om inneslutningsåtgärder
- Art 19.1-3 Införa hanteringsåtgärder för IAS
- Art 20.1-2 Föreskrifter om återställande av skadade ekosystem
- Art 31 & 32 Övergångsbestämmelser för icke-kommersiella ägare av sällskapsdjur

I detta ärende har landshövding Maria Larsson beslutat och vattensamordnare Ernst Witter har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även deltagit enhetscheferna Thomas Börjesson, Peder Eriksson och Mariana Skoglund, koordinator för åtgärdsprogram Inger Holst, djurskyddsinspektör Fredrik Engström, och handläggarna Martin Engström (enhet för Landsbygd och näringsliv), Daniel Bergdahl (enhet för Vatten och naturmiljö), och Johanna Månsson Wikland (enhet för Art och vilt).

Maria Larsson

Ernst Witter